

Quæstionum, Et Resolutionum Legalium Libri Duo

Quorum Prior in duas Partes divisus, continet Resolutiones Beneficiales,
Canonicas Et Regulares: Secundus Controversias Civiles determinat

Quæstionum, Et Resolutionum Legalium Libri Duo - Quorum Prior in duas
Partes divisus, continet Resolutiones Beneficiales, Canonicas Et Regulares:
Secundus Controversias Civiles determinat

Tonduti, Pierre François de

Lugduni, M.DC.LXXXIX.

Cap. CLVII. Cautio Mutiana præstari debet per hæredem, vel legatarium,
cui sub conditione negatiua relictum est. ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-98388](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-98388)

109. num. 1. lib. 3. Gratian. decis. 215. num. 22. quia exceptio cedendarum non obstat mulieri dotem repetenti. Socin. sen. conf. 200. lib. 2.

Advertendo quod in casu isto non agitur de muliere, quæ renunciavit suis hypothecis super bonis mariti, sed de marito vendente rem dotalem de consensu uxoris, vel unâ cum ipsa: qui duo casus valde inter se differunt, ut alio loco diximus.

4 Secundò censui, per exceptionem rationum tutelarum non redditarum, non posse retardari graduationem & solutionem summarum dotialium uxori debitarum; ita tamen, ut cautum sit idoneè creditoribus in casum quo ipsa debetrix remaneat ex dicta redditione rationum: ex traditis per Zach. de oblig. Camer. q. 17. n. 49. post Borgnin. in tract. de tutor. & curat. n. 219. Negof. de pignori. p. 5. memb. 1. n. 36. versic. tamen istis. Ubi idem locum habere censet in quacumque obligatione habente paratam executionem vigore Statuti.

5 Tertio, pro resolutione tertii & quarti dubii propositi, dixi quod ædificium cedit solo, sed maritus soluto matrimonio repetit expensas ædificii, cujus ope solum fuit melioratum: ex Gratian. discept. 442. num. 28. nec magnitudo expensarum quidquam prodest marito. Imò illi potius obesse posset; quia quando expensæ meliorationum sunt excessivæ, quæ facerent rem haberi pro derelicto, non sunt reficiendæ: Tiraquell. de retr. convent. §. 7. gloss. 1. num. 5. In omnem eventum, ædificium cedit solo, quamvis plus valeret quàm solum: Cyriac. controuv. 162. num. 35.

8 Hoc ita supposito, sequitur quod dominium meliorationum pertinet ad uxorem; & ideo constante matrimonio maritus illarum fructus percipit, illo verò soluto pertinent ad uxorem, ut bene per Dominum Senatorem Leotardum in tract. de usur. q. 13. n. 27. 32. & seqq. ubi quod qui Dominus est temporalis, veluti maritus, hæres gravatus, & similes, facit fructus suos melioramentorum, sed finito tempore dominii sui, fructus illi pertinent ad verum dominum.

9 Ad quintum dubium respondi, non debere interesse deteriorationum factarum per matrem turricem, sed tamen illam ad deteriorationum æstimationem condemnandam esse absque fructibus hujus æstimationis: quia cum hæc sit veluti quædam poena, non debet interesse ex ea. Leotardus d. tract.

10 quest. 89. num. 36. Quod autem tutrix teneatur ad æstimationem damnorum ob neglectam ædificiorum reparationem, non est dubitandum, ex l. lex qua tutores, versic. nullumque ædificii genus, C. de administr. tutor. Gutier. de tutel. p. 2. cap. 1. n. 117. & 118. & p. 3. cap. 1. n. 103.

11 Ultimi dubii resolutio pendet ex facto; nam si rationes semel legitime redditæ sint, non debent revideri, nisi probeatur dolus, aut error calculi. Rota decis. 184. p. 2. recent. si non legitime redditæ sint, siue dubio locus est revisioni.

CAPUT CLVII.

Cautio Mutiana præstari debet per hæredem, vel legatarium, cui sub conditione negativa relictum est: imò & cautio ad instar Mutianæ, quando sub conditione vel modo affirmativo, cujus adimplementum fieri potest usque ad ultimum vitæ spiritum. Quid in facto dependente par-

tim ex voluntate legatarii, vel hæredis, partim alterius tertii: Quid debeat continere hæc cautio, & quod non satisfaciens privetur omni emolumento, etiam fructuum.

S V M M A R I V M.

- 1 Natura Mutiana cautionis est, ut promittatur constitutio rei cum fructibus, casu quo conditio legatorum vel hæredis institutioni adjecta non impleatur.
- 2 Clausula, casu quo, dispositionem conditionalis reddit.
- 3 In materia cautionis Mutianæ præstanda, præstat differt modus à conditione.
- 4 Quomodo differant inter se cautio Muti d. præstatis, & ea quæ præstatur ratione hæreditatis. Et quomodo judicandum sit quoad fructus legatis annuis ratione cautionis non præstati, vel non adimplementi.
- 5 Cautio Mutiana succedit in locum adimplementum, & contraveniens privatur emolumento.
- 6 Etiam si agatur de conditione affirmativa quæ est ad ultimum vitæ spiritum præstati post, cautio Mutiana præstanda est.
- 7 Cautio quasi Mutiana præstanda est in conditionibus affirmativis, quæ usque ad ultimum vitæ spiritum impleri possunt.
- 8 Etiam si agatur de conditione mixta quæ in parte pendet ex facto Tertii, si tamen satisfaciatur pro parte sua conditioni legatarii vel hæredis, est in culpa, & privatur emolumento.
- 9 Legatarius non adimplens conditionem, negatam est actio ex testamento, vel per emolumentum legati, etiam si illud jam fuisset consecutum.
- 10 Exceptio non præstata cautionis Mutianæ competit legatario agentem à limite iudicii.

SUPER quaestione proposita, an & quomodo filia quæ nondum satisfecit conditioni apponetæ in legato sibi per Patrem facto, possit petere immitti in possessionem bonorum in legato deditur natorum, & petere ut de dictis bonis & fructibus illorum, sibi reddatur ratio, antequam dictæ conditioni satisfecerit.

Concludendum est, dictam filiam non posse in possessionem aut redditionem rationum petere, si data prius cautione idonea de adimplendo illa conditionem, aut nisi conditione prius adimpleta. Hæc enim est certissima juris regula, quod quæ sitis cumque hæredis institutio, aut etiam legatum factum est sub conditione, hæres, vel legatarius tenetur præstare cautionem Mutianam, & petere de restituendo bona unâ cum fructibus, casu quo non adimpleatur conditionem: quia ea est natura Mutianæ cautionis, ut rei restitutio petatur cum fructibus, si non sit paritum conditionem, ut inter ceteros docet Imol. in l. Mutiana, §. si quis dicitur, & demonstr. & post eum Mart. de successione legat. part. 4. quest. 12. art. 7. num. ult. in fin.

Quod enim dispositio de qua agitur, sit conditionalis, non est dubitandum propter illa verba, casu quæ sitis satisfecisse à la condition, & non autem casu quæ sitis non satisfecisse. Casu quo ipsa satisfaciatur conditioni, & non autem casu quo ipsa non satisfaciatur conditioni, non potest quæ verba sine dubio conditionem importare, de illis verbis, Casu quo, tradit Surd. conf. 268. num. 1. & de clausula, & non autem, idem dicitur in num. 9. cum aliis per Barbof. de claus. cap. 1. & cap. 81. per tot.

Imò etiamsi importaret duntaxat modum, nihilominus cautio esset præstanda, quia hoc casu non differt modus à conditione: non enim propter conditionem, sed propter mentem testatoris requiritur cautio: *l. quibus diebus, §. fin. & ibi Bart. ff. de condit. & demonstr. Peregr. de fideic. art. 11. n. 121.*

4 Et 122. juncto n. 126.

Et licet aliqui DD. constituent differentiam inter hæredis institutionem, & legatum; tamen distinctio in hoc capite adhibenda est. Si enim agatur de legatis annuis, aut similibus, multiplicationem præstationis inducentibus, fructus debentur legatario pro illis annis, & temporibus, quibus paritum fuit conditioni; pro annis vero sequentibus, aut aliis quibus conditioni paritum non fuit, fructus non debentur. Si autem agatur de legatis, in quibus non fit distributio in annos, sed requiritur effectuatio, & perseverantia, tunc fructus amittuntur ab initio: ut explicat Peregr. loc. citat. & hæc distinctio colligitur ex Gratiano de cis. 3. n. 13. & 19. & ex decis. Rot. Romanæ in eadem causa, de qua per Gratian. quæ inferitur part. 4. divers. decis. 420. n. 1. & 2. & expressè determinat Mantica. de tacit. convent. lib. 14. tit. 42. n. 33. ubi dicit

5 † quod cautio Mutiana succedit loco implementi: & si hæres institutus, vel legatarius adversus huiusmodi cautionem fecerit, hæredis institutio, & legatum quoad omnes effectus reuocatur, ita ut fructus percepti restituendi sint: *l. cum filius, §. qui Mutianam, ff. de legat. 2.*

6 Neque obstat, quod agatur de conditione affirmativa: cum etiam hoc casu cautio præstanda sit; quia usque ad ultimum vitæ spiritum potest impleri, & implicitam habet negationem, quod prius sit non satisfecerit, ideo adimpleri debet ante emolumentum: Mantica d. lib. 2. tit. 42. n. 28. Rot. decis. 225. n. 6. part. 2. divers. & quod in omnibus conditionibus etiam affirmatiuis, perseverantiam habentibus usque ad ultimum vitæ spiritum cautioni locus sit, tradit Gratian. d. decis. 3. n. 3. Marta loco cit. n. 55.

7 Imò in omnibus casibus, in quibus affirmativa non potest bene impleri nisi cauendo, præstari debet cautio, quæ licet non sit Mutiana, est tamen ad similitudinem Mutianæ: ut dicit Galgancet. de condit. & demonstr. part. 2. c. 6. q. 6. num. 3. in fin. vers. & quando affirmativa, Simon de Præc. de interpret. ult. volunt. lib. 5. interp. 2. dub. 1. n. 28. fol. mibi 475. etiamsi dispositio esset modalis tantum, ut per eundem Galgancetum d. q. 6. n. 14. & 15.

8 Et præmissa procedunt etiamsi agatur de modo, vel conditione mixta, quæ partim dependeat ex voluntate legatarii, partim ex voluntate alterius Tertiæ: quando conditio non adimpletur ex culpa legatarii, prout continget si dicta legataria recuset, vel differat adimplere quod adimplere debet, postquam ille Tertiæ pro parte sua adimplevit, aut adimplere paratus est, tunc enim legataria priuanda erit emolumento. Galgancet. part. 2. c. 6. q. 1. n. 77. vers. si verò modus mixtus.

9 Et hoc casu contra legatariam adimplere recusantem, duo erunt prodita remedia. Primum erit actio ex testamento, ut modus, vel conditio impleatur. Secundum, actio ad priuationem legati, quamvis illud legataria jam consecuta fuisset: Galgancet. de condit. part. 2. c. 3. q. 7. n. 21. & n. 12.

10 Et legataria agens ad legatum, non adimpleta conditione, repellenda est à limine iudicii, cum illa exceptio, *Tu non cavisti de modo, vel conditione implenda*, impediatur litis ingressum, neque admitrendi sine articulo, aut petito dictæ legatarie: *l. si tibi legat. Sanlegerii quæst. & resol. civil. T. I. P. II.*

to, ff. de legat. 3. ibi, negandam tibi actionem si non caueris, & tradit Nevizan. cons. 55. m. 3.

CAPUT CLVIII.

Legatum rei propriæ factum adeo est inutile, ut ne quidem illius debeatur æstimatio legatario: nec similiter in legato rei quam testator illi jam inter vivos donaverat. Utum nullo existente legato, annuletur etiam onus legato adjectum. Reditus extantes utrum transeant ad hæredes donatoris, qui sibi fructus bonorum donatorum reservavit. Si donator mobilia suæ dispositioni reservaverit, utrum contineantur pecuniæ: Et reservatis localibus, utrum vestes reservatæ censentur.

S V M M A R I U M.

- 1 Legatum inutile est, si jam testator rem legatam inter vivos donasset eidem legatario.
- 2 Duo tituli lucrativi circa eandem rem concurrere non possunt.
- 3 Ampliatur, ut ne quidem in legato rei jam donatæ debeatur æstimatio.
- 4 Nullo existente legato, censentur nulla onera, & gravamina illi adjecta.
- 5 In his quæ pro non scriptis sunt, onus adjectum etiam pro non scripto habetur.
- 6 Translatio legati debet intelligi facta cum suo onere.
- 7 Fallit quando translatio est inutilis, veluti si gravamen fuisset impostum super re jam donatæ.
- 8 Pensiones, & redditus maturari extantes, & non reservati, spectant ad donatarium universalem, qui fructus sibi reservavit.
- 9 Limitatur, ut locum non habeat quando donator verbis amplissimis omnia bona præsentia, & futura tempore mortis donavit, quibusdam exceptis: quia tunc fructus spectant ad donatarium universalem, si exacti non fuerint.
- 10 In reservatione bonorum certi loci non veniunt debita.
- 11 Item nec fructus à solo separati continentur in reservatione mobilium.
- 12 Mobilium domus reservatio non continet pecuniam destinatam ad expendendum.
- 13 In dubio pecunia non venit appellatione mobilium.
- 14 Ex communi usu loquendi in Gallia, utrum & quando pecunia veniat appellatione mobilium, & quid iudicetur hæc in re apud Gallos.
- 15 Localium appellatione vestes de jure continentur.
- 16 Qui vult appellatione localium vestes non comprehendendi, debet probare super hoc communem usum loquendi, tunc enim vestes non continentur sub reservatione localium facta per donantem.

S Vper dispositionibus factis per matrem in fauore vnius ex filiis, variæ oriuntur difficultates. Et primò quidem utrum debeatur æstimatio prædiorum legatorum per matrem filio, cum videatur illi legata res propria ipsius, attenda donatione vniuersali antea facta per ipsam testatricem, cum de jure supponatur, rei propriæ legatæ æstimationem non deberi.

Secundò, utrum castro, & annullato legato facto dictæ filie, censeatur etiam reuocatum onus usufructus relictæ alicui Tertiæ, & substitutionem appositam ad onus dicti legatarii.

M Uus